

Spm. nr. S 34

Til indenrigsministeren (5/10 95) af:

Henning Urup (V):

»Kan ministeren redegøre for de generelle regler for kommunalbestyrelsesmedlemmers inhabilitet i forhold til foreninger m.v., som kommunalbestyrelsesmedlemmer er udpeget til af kommunalbestyrelsen for at varetage kommunale interesser?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles, fordi kommunalbestyrelsesmedlemmer oftere og oftere oplever at blive erklæret inhabile, når sager vedrørende en forening, de er udpeget til at sidde i, skal drøftes og besluttes.

Svar (13/10 95)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

De almindelige regler om inhabilitet for personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, fremgår af forvaltningsloven (lov nr. 571 af 19. december 1985, som ændret ved lov nr. 347 af 6. juni 1991).

Kommunalbestyrelsen træffer efter § 14, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 615 af 18. juli 1995) beslutning om, hvorvidt et medlem af kommunalbestyrelsen er inhabilt.

§ 14, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

»§ 14. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om, hvorvidt et medlem har en sådan interesse i en sag, at han er udelukket fra at deltage i kommunalbestyrelsens forhandling og afstemning om sagen.

Stk. 2. Et medlem skal underrette kommunalbestyrelsen, hvis der foreligger forhold, der kan give anledning til tvivl om hans habilitet.«

Kommunalbestyrelsens afgørelse af habilitetsspørgsmål er en retsafgørelse, dvs. at afgørelsen ikke er vilkårlig eller beroende på politiske overvejelser, men må træffes i henhold til lovgivningen, herunder almindelige retsgrundsetninger.

Af § 3, stk. 1, i forvaltningsloven fremgår, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis:

»...

3) Vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald.

...

5) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.«

Af forvaltningslovens § 3, stk. 2, fremgår det:

»Stk. 2. Inhabilitet foreligger dog ikke, hvis der som følge af interessens karakter eller styrke, sagens karakter eller den pågældendes funktioner i forbindelse med sagsbehandlingen ikke kan antages at være fare for, at afgørelsen i sagen vil kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn.«

Forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3, omfatter kun private juridiske personer. Det antages i den forbindelse, at f.eks. aktieselskaber, der fuldt ud ejes af offentlige myndigheder, ikke er private juridiske personer. Bestemmelsen finder derfor ikke direkte anvendelse i forhold til et kommunalbestyrelsesmedlem, der er medlem af et offentligt ejet selskab. Det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem vil imidlertid ud fra tilsvarende hensyn kunne være inhabil ved kommunalbestyrelsens behandling af sager vedrørende sådanne selskaber efter forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5.

Bestemmelserne i forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3 og nr. 5, indebærer således som udgangspunkt, at f.eks. et medlem af en selskabsbestyrelse ikke som kommunalbestyrelsesmedlem må medvirke ved afgørelsen af sager, hvori selskabet er part, eller i hvis udfald selskabet på en anden måde har en særlig interesse.

Det antages imidlertid, at kommunalbestyrelsesmedlemmers deltagelse i ledelsen af selskaber, foreninger, fonde m.v. ikke i almindelighed medfører inhabilitet ved kommunalbestyrelsens behandling af en sag vedrørende selskabet, foreningen eller fonden i de tilfælde, hvor det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem er udpeget af kommunalbestyrelsen til at varetage kommunens interesser. I sådanne tilfælde kan der i almindelighed ikke antages at være fare for, at afgørelsen vil blive påvirket af uvedkommende hensyn, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 2.

Inhabilitet vil dog alligevel kunne foreligge i forhold til et kommunalbestyrelsesmedlem, der er udpeget af kommunalbestyrelsen, såfremt sagen indebærer en stillingtagen til det pågældende kommunalbestyrelsesmedlems handling.